

Խմբագրությունը բաց է ամեն օր (բացի տոն օրերից) ժամը 9-ի
մինչև 2-ը: Յայտարարություններն ընդունում են ամեն լիզուներով:
Յայտարարությունների քառին 2 Կ., ընկալմանը համար կրկնապատի

Հասարակ Ժողովուրդը սերում է իւր
իւրիւստիալութիւնը զանազան առաս-
տաւաններէ մէջ ամփոփել, Թէ չինճու-
ն. Թէ իրական պատմութիւններն ա-
նելն զաստիճանի են ամբողջ համար քա-
ղերացական գաղափարներ պարունա-
լող բարձրահնչելուն խօսքերը Ահա-
թէ ինչու չին կրօններն ամբողջ փե-
լիստիալութիւնը գտնուի մէ զասպա-
նում է ճրանց առասպելները և չէ-
թիւ (աթիւները, Տգէտ տալիսահին երբէք
ըլ արիտի կաղաղանար ըմբռնել Արի-
տմենակարողութեան և ամենուրեքու-
թեան բարձր գաղափարները, եթէ
ըրանք միաժամանակ մի քանի մար-
թիններ առնելու առասպելական ա-
ստիճութիւններն խողարացոյցի տակ
զորոշէին Արեւն է ստեղծուի երկրին
և երկիրը, Նա է առաջ քերում քու-
տալանութիւն, կենդանիներ, մարդ-
ա է չինճում կրօններ, Նա էր, ըստ
ստանդութեան, որ իւր մօր արգան-
նում եղած Ժամանակ այնտեղից
արողաց իւր մօրն այցելութեան եկա՞ծ
մուհւամէղի համար Ղուրանի այա-
ւերը և այդպիսով եղաւ Մուհամմէդի
ստեղծելը. Նա է, որ պատր էլ դեռ

Ալեխարսէի վրայ գտնուած քորոյ լինե-
տանիներէ թագն ու պատկը մարդն է-
նա բարձրեալ Ալլահի փառանորդի-
ներ է կատարելոյն և կարող է զանա-
կան ճգնոյթ իշխենեցոյ և ինքատառա-
նութիւնամբ հասնել Ալլահի հետ յարա-
նեցութեան մէջ մօտեցող արժանաւո-
նութեանը, Մարդու մեծութեան չափը
բնութեւն է նաեւ այն վարդապետութիւ-
նից, թէ նրա երանքի մէջ կայ 18,000
պղծութիւններ արտադրելու կարողու-
թեան Մարդու (Հարկաւ աշուղապանե-
ի) և Ալլահի միջեւ եղած կապն ու
արեւիկամութիւնն այնքան սերտ է, որ
Մարդը ինկադպէս նրանից հեռանալ
ուրմ նրա ղէմ մեղք զօրծել երբէք
չի կարող: Նա կարող է Աստուծոյ առ-
եւ առաւել կամ նուազ շնորհաբար լինե-

չափահանող և կառավարութեան ընտրելին Եւ ծնենք խորապէս համոզուանք՝ որ մեր վերջ չկաճ յառկութիւն ճերմ քէր մի եպիսկոպոս կարող չկառավարութեան ընտրելի հանգիստնայ, Այդպիսիք կառավարութեան զաճելի վրայ Եւ յեղէ պատրիարքական զաճելի վրայ պէտք է բազմի աղակիտ մէկը, որ գործերը վարել Ունճեանը կառավարութեան հրահանգով, այժամանակ լաւ է, որ այդ զաճն առ միշտ լիախօր մնայ, Աղկեանքի օրոք Ունճեանի և Սիմոն բէլի կատարաւ գործերը մից յայտնի են, Սրանք օգտուելով Աղկեանի վարչական անընդունակութիւնից, ազդի և կառավարութեան միջև շահամուլ մակըրի դեր կատարեցին Այս բանի համար է, որ ապօր Ունճեանը զաճապան ինտրիգներ լարելուց յետոյ իւր շրջանուս յայտարարել է՝ լի է ինքր իսկ ամբողջ կարողութիւնը պատրաստ և կառնելու Բարդուղիմէոս եպիսկոպոսի ընտրութիւնը խախտելու համար, Բարդուղիմէոս արբելիսկոպոս մասին մենք ձեռնսպաշ հենք մնու մեր կարծիքը յայտնելու, քաղց և լի զուէր երեսնու մ դարձող հոգեւորական ճերմք մէկն է, որ Ունճեանների կառնմունքներ միջնորդութեան ամենեւին պէտք էր կարող ունենալ:

Նորաստեղծեանին լճիւ հնէք կարող
հաւատարել Ունեցիտնեին ու Սիմոն րէ-
չին, բայց պարօր, այս. կրտսիկական
վարկեանում իւր ձայնը ազգի անա-
ռա ձայնին չխտաճեալով, առանձին
կուսակցութիւն կազմելը նորիցան ղա-
տապարտել ենք համարում, Նորա-
ստեղծեան կուսակցութեան ընտրելի
ներքն հոմ առաջնորդ Քորէն հպ. Միւի-
թարեան (Նորէն անունը աղբէն կաս-
կածելն է պատ. ընտրելիներն ցանկի-
մէջ), Կարեայ առ. Ղ.Էսեղը եպ. Շնչ-
մանեանը եւ ձմապիկի եպ. Վրմաքտեան
ընկերացողը անհատն է որ լիւսկա-
րեք անունները ուրիշ չարմատարու ե-
պիսկոպոսներն դժմ շատ նստն են ե-
ղորանց լծեկնածութիւնը պարտաւնե-
առանց անձնական ներքին շահի կա-
խմաւորութեան չի կարող լինել, որով
Նորաստեղծեան կուսակցութեան ան-
ունեան է մտնում է պատարկարգութեան
շուրջը դեպքերով ինտրիգան ազգային-
ներին ընդհանուր ցանկի մէջ:

Հապա սուրեանը... Սա էլ հին ագ-
գային ջրօրերիցն է, որ այժմ ունի լճի-
լիս առաձին կուսակցությունը և լճի
ընտրելին, Սրանց ընտրելին Սիմեոն-
եպ, Ալեքիբեդյանն է։ Արոյհետև Սիմե-
ոն եպիսկոպոսն ընտրելիությունը եր-
բք է հառաժական չէ, զորս համոր է

ստվարն Նրանից ընդ ժխտ հեռանալու
աշխարհահիերին համար անկարելի է
և լճի մէկը ճշմարիտ օրտով լարել է
այդ աղանդին, նա երբէք կորչէլ չէ
կարող, այլ անպատճառ պիտի վերջ
վերջոյ հասնի ինքնամոռացությունե-
անով վիճակին Ստորոճոյ հետ ունե-
ցած մարդկային անմիջական և ան-
ընդհատ, սրբ, կենսական անհրաժեշտ
լարարելությունը աշխարհահիերին ար-
տարարուած են հետեւեալ ալլարանա-
կան պատմությունը

Մէ ահգաժ ահվերջ ու ահաւստի
ծովի ահլիւ Հիմերից մի քանիւր ծա-
րաւում էն և ջուր էն փնտրում, սա-
հայն չէն կարողանում գտնել։ Երկար
էր ու պիւճը, երկուր աշխատանք
ոչ մի աղբիւնք չէ ունենում, Այն ժա-
մանակ նրանք զիտում են գնալ Շաշ-
մաշ, -ի (Հիմերի Ըագաւոր) մօտ և
ճարանց ջուր խնդրել։ Շաշմաշը նը-
րանց հեգնորէն պատասխանում է-
ւորաւ, ես էլ խիտ ծաբա եմ և ջրի
չունի չեմ իմանում։ Գնացէք և պալինչ
ստեղ փնտրեցէք։ Ձիւրը ճանապարհ-
հում էն, բայց շաշմաշը նրանց լիտ
է կանչում և ցոյց տալիս Տ. անց իմա-
րալիւնը, որ ահագնէն ծովի մէջ լինե-

Իրաւ անձնական տրժանիքի կամ պա-
կասութիւններէ մասին աւելորդ է ետ
սել: Բայց պէտք է տեսի՝ որ արա-
քնտրելով Նորեանը միտք ունի ար-
դեբը խաղալ, ինչ դեր որ խաղաց Ուն-
ջեանը կամ Ամսոն քէյը Աշգեանի
բով:

Պարսկաստանի և Հնդկաստանի լծ մե յառկելին առաջնորդ Գրիգորին ես օրհնականիստեան նորոշուէ ծանօթ ահա ճառարութիւն է։ Սա 'էլ կրօնավաթ ժողովին առեմապետ լինելով Հանգիւրծին հալին մարդ էջ։ Կաթողեալստեան առաջապահ նորոգելու համար քաղաքական և կրօնական ժողովներէ չզուտաբար ելուելու մէջ սա էլ իւր մասը խառնելու նա իւր համախոհներին համոզելու ժողովէ չզնաւն, առարկելով լծէ իրենց պաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանը՝ ըստ սահմանադրութեան, վաղ ժողով լրացած լինելով, ապօրինի լինալու լծիւն արած կըլինին, երբ ազգի լրատացի դատաւարութիւնը իրենց վրայ է կը ծանրանայ... Այդ՝ ընտրէ՛ք, ուղից է և խոզկրն այն չէ՛ լծ զրաւով Գրիգորին սքազաքանը լուսնից, լծէ՛ վատ, -- ալ արե՛ն լծէ հինք ինքը օրհնական երկու տարին լրանալուց և մի երկու տարին էլ ասօրհնաբար կրօնական ժողովն առեմապետութեան պաշտօնը վարելուց յետո՛ւ երբ, իրաւ է, տարին մի անգամ պատրիարքարան չէր ինչում, բայց մասնաւորապէս Աղլիեանին մէջն լծ և լծ կ'ուրեք էր տարւել -- նա ինչն ապօրինի կրեւրեալական և փոփոխ կ'արեւելանէ և չէր ում իւր պարտաւանդութիւնը

— Որովհետև ս. Գրեգորիոս գետն էր ժողովականների կարծիքը իրեն հաջատառուր չէ, որ առանց վարորդի, առ կարծեքները պարտադրուած լինալը կարող չէ ոչ ոնք պաշտօն. ոչ պարտերաքը ընտրու էր, որն համար իսկ շատ բանում մեղսակից էր գարձկ Աշըրեան ինչև, զիս համար էլ մատր խառնեց քաց հեղե՝ ալդ իւր շահերն համար մատր խառնելովն էր, որ վերջոր բաւական ածու՝ վաստակեց, որ մասն գրեցինք մեր նախորդ համակում:

ՆԱԽԱԿ ԳԼԻՍԿԱՍՏԱՆԻՑ

ԹԱՒԻՂԻՆ, 23 չուրիս. - Թարւրիչ մէծ խրտաման մէջ էր մուգհերմէս սգե օրը, շախմէշ-վախմէշ-ի ժամանակ սեղը ունեցած մի քստմենիկ զէպրի աթիւն լըզ զէպըր հետեւեալի է: Մի տաճ. կիսամասնցի խռովարաւ տաճիկ, նոր հիւսմ Թարւրիչ իրչաւաւ լաղուր մօղե վաճաճ Նաղիբ ածուցով մի հաւաք:

լով հանդերձ նրանք ջուրը չեն հիստառել: Այն միջոցորդն, որն մեջք ապրում են մարդիկ, այն էր, այն ջուրը, սին հացը և ալյուն, որ նրանք գործեն ածուսի, իսկապէս Աստուծոյ գործութեան ապացոյցները, Նրա բնակութեան սահմաններն են. ամբողջ արեւգլորքը սցուած է Աստուծոյ, և գիւռ և գտնուում են մարդիկ, որոնք չգիտեն ի՞նչ էր որտեղ կարող են գտնել Նրան: Այն է ալլաբանութեան կարճ րացնատուութիւնը: Եւ որքան պարզ, որքան հասկանալի, նոյնքան էլ խորմատ և անհերքելի են ուղղաբանութեան գլխաւոր կէտերը: Անհատութիւններ էք միայն, որ ստիպեց Մոլդսէպին (?) տանել. ո՞րք եւ Աստուած, որովհետեւ էիմ էւս ունենար կատարեալ սէրդ արջ Նա, ապա պիտի տեսնէր, որքան էլ էիմ էւս տեսնել են կարողանում անունել Աստուծուն և հատապա Նրա գործութեանը, զրա պատճառը ոչ լի է այն էւս Աստուծուն տեսնել չի կարելի, այլ միայն այն, որ այդ տեսակ մարդիկ չեն կամենում տեսնել և ճառաչել Նրան: Ահա ճեղ մի օրինակ հասարակ ժողովուրդի ճշմարիտ զիլիստիպութեան:

տան մէջ հարած լինելով այդ օրը
էրբ տեսնում է որ ստի վրայ կանգնե-
լի կարողանում, խնդրում է տանա-
րոյն և այնտեղ եղող դռեղբար (հլան)
Մինասին, որ իրեն հետ փողոց դուրս
գան և ուղիկցեն մինչև իւր բնակի-
րանը։ Ստիկան, ինչպէս է լինում
պարսկի մօկիւթներէն մէկի կողքի
սանցնելու մէծ ընդհարում են ունե-
ցում այստեղ աղծովող ու սուգ ան-
պարսիկներէ։ Հետո Պասմում են, ու
պարսիկները, էրբ տեսնում են փետ-
գլինն մի տաճիկ երկու հայուրէ հե-
տընաբաժնի յայտնախոս, զրգուռում են
սխալում են հայհոյել տաճիկն (Վրաստ-
իսկ վերջինն էլ իւր կողմից հայհոյում
ճրանք Մեծն Ալեքն։ Այստեղ պարսիկ
ները կատաղած դուրս են լծալու-
միցելիքից և սաստիկ ծեծ են ուտե-
ցնում լանդուստ տաճիկին Արքեպատա-
ր։ Մինասին յաղդուում է Ռուսիա դիմելի
տաճիկն՝ լծիւքաց հէպատտիկի զորա-
կի ստիկ պաշտպանութիւն գտնելի իս-
խեյնչ, ջրատար Նաղիւր մէն մեծաւ
զփայլաբար, ընկնում է կատաղ
պարսիկներէ ճանկը, որոնք ճրա-
պատար-պատառ կանկնէ, ինչէ Նորիկ
բաժնի սրբալիւծութիւն Սուքիսա արքե-
պիկոպոսն ոգնում էրան միջոցներէ
Հէն Նարիկէր։

Թարերկի գլխաւոր մուշապիկը, Հա-
ջի-Միլիզու-Ջէլմա-Թադան, ամէն օր տե-
սեալով ժողովրդին աշագնէն բազմո-
ւ լեան խանութիւն իւր բնակարանին շուր-
ջը եւ Նազիկիւն իրենց ձեռքը մատու-
նել տանաւորակէ պահանջելը, հեռագրու-
նէ անմիջապէս Մարտաք գտնաւորա-
ւում գիշեր շաապել Թարերկ լաւուա-
ժողովուրդին խառնուելեանը վախճան
գնելու։ Գաշաժառանգը այժմ Թարեր-
կէ գտնուում։ Փոխանակ լանջաւոր տա-
կին պատժելու, իբր մղեւտանդ խա-
ժանի ձեռքեց աղաատելու մտօք Նազի-
կին վրէ ինք տարով աքսոր է ուղարկու-
ն Արարիկը։

Ով է նեղատու այս դէպքում, իհարկէ պարտիկ և տաճիկ տարրը երկուսն էլ, որոնք իբրեւ շարատու լրեւնական պրելանքբու լըճամի, իրբւ. Սմարի և Ալի արեւնեակիներ, իրար հետ հայոյնալը բնդհչարուն են ունեցիլ և իրար գուխ ձգել վերադարձարձար. Հապա լնչու է հայը մէջտեղը տու ժոււմ: Հարբ պարզ է, որովհետեւ ան պաշտպան է, տաճի չունի: Չէ որ առաջնորդ կայ, լըեւս հարցնէ ընկեր պորը Բայց ասլէ լանդրիւմ առաջնորդը լըճ կարող է անել, երբ գործը վերաբերում է իրենցան հալովի՜ն, օրհնէքին, որ ենթադիւրած է պարսկը մոլեռանալ սէյիդիներ ռ. մոլլաների իրաւտը լըեւս կամպակարու լըեւս, երբ

Աղալաւանէն ընդունուած է և դաւա-
նում, որ այսօր էլ մարդիկ շարժուած
և գործում են Ալլէի գորութեամբ, լի-
նքանց մէջ ապրող Ալլէն է, որ նրանց
կենդանի է պահում: Նկէ է երկնային
գորութեան այդ հզօր ներկայացուցիչը,
մարդու մէջ հեռանայ մարդկանցից,
սրտով է վառնում, և այնուհետև կա-
մար է զմարդէ մարմնի հետ՝ ինչպէս
կամենաք: Ջերմութեանը արեւայայտնե-
լից շատերը կտակուծ են, որ մահաց
խեղդ լիեցն մարմինները չմաղուին,
այլ շնչերն և թուռնաշնչերն կեր աը-
րուին, որովհետեւ այդ կերպով գոնէ մի
փոքր օգուտ հասցըած կըլնին ուրիշ
մարդկանց լծափառող հողիներէն, իսկ
մարդիկով ոչ մի օգուտ տալ չեն կա-
րող:

Ալեալաշիները սկզբունքով քրիստո-
նեաներին հախառակ չեն: Նրանք առ-
հասարակ մեղմ կերպով են վաբուում քո-
ւորի հետ:

Մի բան, որ մինչև այսօր էլ գաղտնի է մնացել այլոգաւումներից, դա առևտրահանքի գեղերային ժողովներն են, որոնց հետ անհրաժեշտ կերպով կապուած է շուրքանքը։ Այդ բան.

ամբողջ ժողովուրդը ուսի կանգնած և պատմերի է կամեմունք, առաքելություն որ ելծէ հայ Նաղիւրը գեղե մնայրսմ տարկութիւնից կամ պատժից, զի չեթով յարձակումն են գործելու հայր երկու թաղերն վրայ էլ։ Այդ շինմ վրայ դաշաժառանգի կարգադուլծիւն Նաղիւրի վերաբերուլծեամբ մեծ լիով խաղաղեցեցը պարսկն մոլուսանդ ժամն կատարուլծիւնը թեմիս ժու գուլս սրբաշան առաջնորդի ճիգն ջանքը թէէ կառ եղաւ, բայց և արդիւն բաղաբազկտական տեսակէտով Նորայմ՝ հայրեն ստիպում էր լռելեայն հակադասելն ալ գործը՝ Թողնելով տանգիտանք, որովհետեւ մեծ հայր պարսկ պանելիւր կարող են ամբողջ տնկը հայութիւնն անխուսափելն մահուան վտանգի ենթարկել պարսկն ամբոխը, կատարած ժամանակ ինչ տեսն՝ կարող է անել։ Նոյն իսկ տէրութիւնն անգամ անգործաճուժէ զիմովրդել նրա աշխատանք ալմիակըց զէպփերում, ելծմաննանդ մէջ տեղը կրօնական բաւ կար։

Նազերի աքսորունքն առաջին ա
զամն է լինում հայերիս մէջ, թերեւ
գալ ժամանակ, որ տեղեւ փոքրածիւ
հայերն զոհ գնան արաւսի կրկնէ
ղէպիւրեց մէկում պարսից ամբօխ
կատարի ըսնուծեան:

* *

Վերջապէս հաղւե լծէ Մտիւտայ հոր
այժմ խաղաղ կայսեւթեան մէջէ շնչ
հէւ աչն ածակնուելի, բայց լաճողս
գլխաբի, որ Տորեթ տեղի ունեցա
Պարսկաստանէ համաճառակից ի բրտիկ
Բայաղէզ քաղաքում: Շէշի-Կրքաղու
լայի ռխակաւ ժառանգներէց մինը—
քրդարնակ ցեղի գլխաւոր Ալի խանը
որ մեղադրուած էր Խոյի խանապարհու
նելիք Ֆէրըայներէ հետ սպանուա
կանուայ խան Թէմուր-թուլի եղբայ
րտիւ-իւրայի ռճրադրութեւնի մէջ
լիւնն ստաղիկ հեռեւոր ճառարի լծա

մու մտապրտա ստանձնացող վտանգը
ազատուելու լուսով, մի գելեր վեր
կենում իւր մօտ հարեւր հրօտակայի
ձկնորենէրով վախճում իւր երկր
ստձմաննիւրից դուրս և տպաստանու
ելելալ Բալագէդ քաղաքում, Փայ
մարդաստանի եղբորորդին, տեղեկա
նալով հաստատ, որ պարսնից կտա
վաւրով մտադրել և թէ՛մուր-խան
ձեռքով նրա ցեղը սպառ սպուռ ջնջել
շտապում և մի մեծ ծառայուելուն ա
նել թէ՛մուր-խանին՝ նրա սիրտը շահե
լու համար նա ևս մուծ գելերով
բայց ծածուկ իւր գրացնիւրից ու ազ
գականնիւրից, վախճում և Բալագէդ, ու
լաղղուում և նրան տաւանել Ալե-կանին
թողնել գլխով իսկ դուրի՜ր տունէ

տով նրանք հասկանում են այն ասե-
րը խնձրյալները, որ կամ մէկի, կամ
մի, օի հաշուով կատարում են չափը
մեռածների կամ կենդանիների Այդ
ծողովներին ներկայ են բնում երկու
սեռի բոլոր անդամները, եթէ նրանք
գեւաղմ են: Նրգեր և այլն ասում
են, որովք քներ կտրուցւում են, և
այդ խնձրյալներ ժամանակն էլ որ
բաժանւում է արդէն լիշում՝ զայն
շնորհով իհնէ: Մի գաւառ լըւում է յաւ-
կասէն այդ նպատակի համար պոտ-
ըստաւում շնորհով և բաժանւում
բոլոր ներկայ եղողների մէջ, իէ ար-
եւօք այդ գէպքում հաց էլ բաժան-
ւում է թէ՛ ոչ, —այդ մենք չկարող-
անք յիմանալ:

Արևալլաշեներից ոմանք օրուջ են պաշտօն, ոմանք օլ: Նրանք ունին Ժառանգական մուլադոմիւն, և, ալ, մ. լանքերի ամենափոքր երեխաների առջև անգամ ձերունի արևալլաշեներ տոի են կանգնում և լոնեպրոմիւն անուն: Այդ մուլաներին տալիս են նաև «սէլիք» անունը:

Արևալլաշեների ունին իրենց ատուկ ձիեր և դէրձերներն միաբանութիւններու մէջս բացառիկ իրաւունքն ունենան:

Թաթևախ մի քրատալը ձող անցկացրաւ
մատուցանել Մակուշայ խանութեան
հետեւալ ընտրանով. — Եմբեք ձեր տ
ձեր փոխարէն յընթիւնդէն հըրանք չ
բազործից. աշաւատսիկ ճորա գլուխը
բերելով ձեզ, փէշքէն ձե. Ներկայալը
լծով ձերը մեծնութեան՝ պատու ունի
յաշտեմբու, որ չկալ ալլուս այն մարդ
սպանը, որ յանգնութիւն է ունեց
սուր խաղաղացնել ձեր եղբօր դէմ
ուանց չափելու ու կրտադատելու ձ
հզօր բազակի ոյժը ու Ուրեմն այտմ կ
բող էք հանգնատ լինել ու ապահովու

Քիչ մօտը-խանը լծվալտ շատ է ուրա
ղիմու՛մ այս պատահական ինքնաթաղ
ղիպլումանի վրայ, բայց և այնպէս ի
վրէժ ժանդարական անգուստ գոռ բուռ
կանը լծիւնքլոխից ցուցանելու համա
խը երրորդը ու խանութիւնն ժառան
Հասուն-Ղուլի Միրլիչնջիլ առաջնորդ
Թեամբ ուղարկում է վերստին դէպ
Թշնամու երկիրը իւր կարգադրութեան
տալ գառնուած զօրքերը՝ որոնք աւ
րելով չորս քրդական գիւղեր և չար
չար կիլիզով սրերի մասանելով Ալի-խ
նի փոյնապկեցնելը շառնիւնը, հորեկ
Սոյի ճանապարհի վրայով Մտկու
սողաքանն։ Գահաժառանգ ՄալիգՖի
լիզիւնը, որ գառնու՛մ էր Մարադա
բանակում Քիւրդստանի ցեղերին գ
լխաւոր արհեստ արպէս զի սրան
ու մի շարորոշ ու նպատակաւ
ապստամբական ցոյցեր անել էլ պար
զանան Պարսից պետութեան դէմ Թ
մուլ-խանի կատարած արշաւանք
պատճառով, յանկարծ մի ուրախառիկ
հեռագիր ստանալով Մալիզայ խան
ի ինչից, դադարեցնում է իսկոյն իւ
թարծորդութիւնները՝ բաւականաբաւ
միայն քրդերի քանիք մի մեծաշարուն
շէշիներէն ու ցեղապետներէց չապարա
ւոր Թումանճներ զուր կորցելով։

ფ ა ო ა ფ ა ყ ა ო

五ノ下ノト

Պարզիզու՛մ ապ օրերս ղերջացած է
անխելանականների գործի մասին
կազմուած մեղադրական Հաւոք մեղա-
դրեալներէն ամենազլխաւօրեանքի զե-
տեւեալ քարոտկոխութիւնսն է տալիս
ժան Գրաւ... Բաւական ընդունա-
ցորդ է Կազմեւ է մի ծրարակ, որոն
պիտի ընդարձակուի անխելանական
կուսակցութիւնը: Այդ ծրարքին ա-
ռաջ է բերել մի բողոքի մէջ, որ հը-
րատարակուած է 1881 թուին և. ցոյց
է տալիս, որ դեռ ասի ժամանակ գոյ-
ութիւն է ունեցել անխելանականի

բանեցնում իւր հպատակներէ վրայ՝
Կրօնք ցելելից իւրաքանչիւր յայտնէ
է իւրամենաշնորհաւոր շէյիերէ մէկն
անուով: Ալեւալահիներէ անհամար ցելե-
րէ ցելեք միւսն հիտեւեայները. Հա-
ջը-բէգէպէ, շաշնէնէ մէլուլէն, դա-
ւալէն, Թաթարէքէ, եղգիլէն և այլն
Սրանց մէ մասը դէրվիշներ են, ու-
սուեւ-անուէր Թախաւաշըքիներ, ու-
րիշը գործով են յուզու երեցն շէյի-
սիւն մասը վարում է հաստատարնա-
կեանք:

Վերջին մի քանի տարիներին ընթացքում երոստական մի միտնծարական ընկերություն առանձին ուշադրություն էր դարձնում այդ աղանդի վրայ և աշխատում նրանց մէջ քրիստոնէութիւն տարածելու Արևմտահայէնի արդէն իսկ, և մեզ այնպէս է երևում, որ շատ հետո ակտի լինել գործին հրաշք ո՞նէ, եթէ միայն մարդ յարգէ նրանց սկզբունքները և հինց սկզբից շինածութիւնն ղերբ չըռնէ դէպի ներանց:

U. S. A.
TOLU

ընկերությունը Այդ բողոքների մեջ չառաջարկում է գործող պրոպագանդայի անհերձ խմբագրումը էր «Revolte» թերթը և այդ թերթի մեջ փառաբանում էր Վարդանի, Անրիի, Լեօտեի և ուրիշ անհիշատակների արարքները, նա փողեր էր հաւաքում որոնք պահում էին Պոլ Ռեկլիկի մասին Վերջապէս ճառ «Revolte» թերթի լրագրողներին բաժնում տեղ էր տալիս անհիշատակների նամակներին, այդպիսով մշտական կապ հաստատելով նրանց մէջ, ժամ Գրաւը շատ բողոքներին հեղինակ է և, ի միջի այլոց, գրել է «մեռնող հասարակութիւն և անհիշատակներ» թերթը, խորագրով գրքեր, որի համար ճառատարարութեամբ էր բանտարկութեան երկու տարի ժամանակով:

Պոլ Ռեկլիկ. — Բնականութեան տեղը լայանի չէ, վարում է անհիշատակների ֆինանսական գործերը, նա էր Վարդանին տուել հարկաւոր փողերը պատրաստելով թերթեր տեսնելու և պայծառ առաջացնելու պատգամաւորներին ժողովում: Նա էր, որ 1891 թուին ապաստանարան էր տուել Պոլեյն անհիշատակներին, որին օտարականութեանը որոնում էր:

Սերաստիան Փոր. — Անհիշատակականութեան Կոմի-Վոյսիստի գաւառներ, բաւում նրա զբոսաւորներ էր, որ Լեօտե անհիշատակները սպանութեան փորձ արեց Պարիզում Սերբիայի նախկին ղեկավար Վեյդելին ղէմ: Պատգամաւորների ժողովում պայծառ առաջացնող Վարդանին պոստով ճառ ֆերանկ էր ուղարկել «Agitation» լրագրի մէջ, որ հրատարակում է Մարտիկում, նա փութաբանում էր Փրանսիայում և արտասահմանում անհիշատակների գործած ոճերները: Մշտական յարաբերութեան մէջ էր Պոլ-Ռեկլիկի հետ և մասնակցում էր անհիշատակների բոլոր գաղտնի ժողովներին:

Գիւլարա և Կոնստան Մարտիկ. — Վերջինիս երեք անհիշատակներին ամենալուր զինակցները, պահում էին գինեւաններ, ուր մշտական տեղի էին ունենում անհիշատակների ժողովները: Այստեղից էին դուրս գալիս բոլոր որոշումներն ու հրամանները: Մարտիկն անհիշատակների գանձապահ էր դարձել և երկար ժամանակ արտասահմանում լինելով, մշտական յարաբերութիւններ էր հաստատել Փրանսիայի, բելգիայի, անգլիայի և իտալացի անհիշատակներին միջև: Գիւլարայի մաս անհիշատական հրատարակութիւնների մի ամբողջ պահեստ էր գտնուում: Նա եղել է «Indicateur anarchiste» թերթի աշխատակից և անհիշատական կուսակցութեան ամենախառնադուռ անհամբերից մէկն էր:

Լեդո. — «Revolte» լրագրի աշխատակից, իսկ յետոյ այդ թերթի գրասենեակի կառավարիչ: Նա շատ է ճանապարհորդել օտարերկրեայ անհիշատակների հետ յարաբերութիւններ հաստատելու համար, և իւր յողովումներին մէջ խորհուրդ էր տալիս կանոնադրել պայծառից թերթերը:

Շատիւ. — «Revue anarchiste» հաստատող ամսագրի հիմնադիրը, «En Dehors» թերթի գլխավոր խմբագիրը և «Revue libertaire» թերթի աշխատակից: Յիշեալ երեք հրատարակութիւններն էլ անհիշատական պարբերական հրատարակութիւններ են:

Մատա. — Ընդամենը երեք տարի է, որ ապրում է Պարիզում: Խմբագրում էր «En Dehors» թերթը և մի քանի յորդանանների համար, որոնք ուղղուած էին զօրքի գէժ, բանտարկութեան էր ենթարկուած երկու տարի ժամանակով: Նա փախաւ Լոնդոն, ուր ապրում էր Անրիի մօտ «Bons Enfants» փողոցում պայծառ առաջացնելուց յետոյ, և այժմ հետեւեալ Պարիզի վեղարձակ «Café Terminus» ում ճորտ պայծառ առաջացնելու համար:

Ֆենէօն. — Զինուորական միջնաբերդ: Թեան գլխավոր պաշտօնականները մէկը, որը լուր յարաբերութիւններին մէջ էր իւր իշխանութեան հետ: Բայց և այժմէս աշխատակցում էր անհիշատական թերթերին, ընդունում էր իւր մօտ Սրտիկին և Անրիին և պայծառ ցրիկ Նիւթեր էր պահում:

ՔԱՂԱՔԱՎԱՆ ԼՈՒՐԻՐ

«Standard» թերթն առաջարկում է, որ Անգլիան և Ռուսիան ընդհանուր ուժով ստիպեն ձապոնիային յետ կանչել իւր զօրքերը Վորէպից և առաջիկայ միջազգային կոնգրեսում խնդրի առաջարկին Վորէպի խոսքով թեան մասին:

— Նոյն թերթը կարծում է, որ Չինաստանի և ձապոնիայի պատերազմը խիստ երկար կը տևի: Միայն Տոյոմի-բերին Չինաստանը կարող կը լինի իւր երկրի զինուորական ուժերը հաւաքել պատերազմի դաշտում, այնպէս որ վճռական պատերազմների կարելի է սպասել առաջիկայ տարուայ գարնանը: Չինաստանի «Standard»-ի ասելով, այն բանն է վտանգ ստանում, որ Նրան պատերազմի կարող է դուրս կանչել մեծ պետութիւններից որ և է մէկը: Այդպիսի դէպքում դժուար կը լինի արգելք լինել, որ պատերազմն ընդհանուր բնաւորութիւն չստանայ:

— Այս օրերն ձերբակալուած են գերմանական սոցիալիստ պատգամաւոր Իրէյսթային և Մանհայմում լուր տեսնող սոցիալիստական թերթի երկու աշխատակիցները: Բայց դրանցից ձեռք են ձապարարանի պրոֆեսոր Կալեդը հրաժարեցրած է ամբիւնելու:

— Իշխան Բիւմարիկին բժիշկներն արգելել են գրադուել քաղաքականութեամբ և առհասարակ որ և է գործով: Կասկած է յայտնուում, թէ նախկին կանցլէրի երկրորդ անողջութիւնը, նրա ծերութեան պատճառով, երբ և եղէ այնքան լուսնայ, որ կարողանայ վերստին քաղաքական գործունէութեան ասպարէզը իջնել:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արաւոյում գործողներ. — Ամերիկացիները հնարել են փող պահելու համար նոր սենակի պահարաններ, որոնք միանգամայն ապահովութիւն են ներկայացնում գողերից և հրեւելից: Այդ պահարանները ու մի փականք չունեն և միայն որոշեալ ժամին ինքն իրենց բացում են երկփեղկայի ծանր դռները: Որոշեալ ժամանակից դուրս ոչ մի կերպ չի կարելի բանալ պահարանը: Ամբողջ պահարանը ծածկուած է մի սենակ մետաղեայ շերտով, որ անկասկապ պաշտպանում է հրեւելից:

Ամերիկ. արտադրութիւն. — Մոսկուայի բժիշկ Վեռնիկովը հետազոտութեան համաձայն, խոլերայի ստորակէտները հիւսնակի կերպով զինաւում են 33-ի գրգռիչ ներքեւ, առանց կորցնելու բազմաանալու: Ընդունելութիւնները:

Լեւոնտի. — Ներկայումս Մ. Նահանգներում արդէն կատարուած են 440-ից աւելի էէէթարական երկաթուղիներ: Որոշող վրայով արանում են 5855 գնացքներ: Անցեալ տարի նրանց վրայով տեղափոխուել է 250 միլիոն ձանապարհորդ: Այդ ձանապարհորդների ամենանշանաւոր առաւելութիւնը նրանց կատարեալ ապահովութիւնն է: 91 և 92 թուականներին նրանց վրայ ոչ մի դժբաղդ դէպք չի պատահել: Ռուսիայում գոյութիւն ունի միայն մի էէէթարական երկաթուղի, Կիւնով, որը միացնում է քաղաքի բարձրագիւր մասը Գնէպի գետեզրեայ ստորակի հետ: ձանապարհի տարածութիւնն է 400 սաժէն, որ անցնում է 4 1/2 րոպէում,

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

«ՆՈՐ-ԴԱՐ»-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԵՐ

ՊԵՏԵՐԲՈՐԳ, 4 հոկտեմբ. — Սենատը հրատարակել է Ռուսիայում, պատրաստուող գործարանային, արհեստաւորական և անայնագործական անարգիւնարեութիւնների ցուցակը, որ կարող են Ռուսիայից արտահանել բոլոր անձերն առանց առևտրական մարտահարկ վճարելու, սակայն այն պայմանով, որ այդ արգիւնարեութիւնների վաճառման համար գրասենեակներ, պահեստներ և այլն ունենան հիմնարկութիւններ չառնեն:

Ֆինանսների մինիստրութիւնը հաւանութիւն է տուել Պետերբուրգի գործարանների ընկերութիւնների խնդրին Սոնեցի Նահանգում չուգոնի ձուլարան շինելու և ընկերութեանը 3 տարով պատուէր է տուել 4 1/2 միլիոն պուղ երկաթագին պատրաստելու: Ընկերութիւնը շինել է շոգեմեքենաների բաժանմունք, որ կարող է մի ամսում 10 շոգեմեքենայ շինել արգոնի երկաթուղիներից ապահովուած լինելով:

Նրէկ Երեկոյեան Պետերբուրգից Կոստոյէ Սելո տեղափոխեցին Փաշաւոր Կապրը և Փաշաւոր Կապրը Մեծ Իշխան Միխայիլ Ալեքսանդրովիչ, Մեծ-Բրիտանական պրինցիսների, յունաց թագուհու և Գանիայի պրինցի հետ:

Բարձրագոյն թոյլ է տրուած Ռուսիայի սահմանները ներմուծել պարսկցարձակէ կրճի դրամը:

Հացահատիկների արտահանութիւնը շատացնելու և կանոնաւորելու նշանակութիւն ունեցող վաճառանոցները մօտիկից ուսումնասիրելու, այլ և բացալայտելու համար այն պայմանները, որոնցով կարելի լինէր արտահանութեանը նպաստող գործակալութիւնները հիմնել. երկրագործութեան և պետ. կառուածների մինիստրութիւնը ռուսաց գլխավոր նախնա. գիտնեան և արտասահման է ուղարկում մի անձնաւորութիւն, որ ծանօթ է ռուսաց գիւղատնտեսական արդիւնարեութեան արտահանութեանը:

ԻժՆ. — Այսօր առաւօտեան Կազեբիւն մահուան պատժի ենթարկուեցաւ, ոճրագործը խիստ ընդդիմանում էր, երբ նրա գլուխը դնում էին գիւլոտինի վրայ:

ՍՈՒՅԻԱ. — Կորեոյի պրինցի Բուրյա-րիայի կառավարութեան իշխանութիւնն ընդունելու երկուայ տարեկարձի առթիւ, ընդհանուր ներումն է յայտարարուած քաղաքական շահագործներին, ներումն չէ շնորհուած միայն Կարաւելովին, որ վճռապէս հրաժարուեց այդ մասին խնդրուց. բանտերից դուրս են լծողուած ճակտովորական յանցանքների համար կառանաւորում 245 հոգի:

«ՆՈՐ-ԴԱՐ»-Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

ԹԱՐԻՔ, Վալադ. Ձեր ուղարկուածներին ինչ որ ստացել եմք, տպելներն մնացածները կընշանակի կրելու են այդտեղի պոստում, որը վրայ դուք պղպան գանգաւում էք: Իսկ լոյս ձեր ուղարկածներից որոնք ենք ստացել և տպագրել, այդ դուք կարող էք իմանալ թերթի համարներից, եթէ միայն բոլոր համարները կանոնաւորապէս Ձեր ձեռքին են հասնում: Ձեր պահանջած համարները կուղարկուի: Ուղարկեցէ՛ք «ժ. ժ. Դ.» և «Վ. Ն.» գրութիւնները: Առաջուց ոչինչ չենք կարող ասել:

Խմբագիր — հրատարակիչ՝ ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԹԻՖԼԻՍԻ Ս. ԳԱՅԻԱՆԵԱՆ ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԴԱՆԵՐԿԱՆ ԳՊՐՈՅԻ վարչութիւնը լայնում է, որ վերանորոգելու են և աշակերտահանների ընդունելութիւնն սկսուած են օգոստոսի 20-ից:

Նոր աշակերտահան մտնելու համար պէտք է ա) խնդիր տալ վարչութեան անունով, բ) ներկայացնել մետրիքական և գ) ծաղկի վալակները: (826)

Օգոստոսի 22-ից աշակերտներ ընդունուած են՝ գիշերօթիկ, ցերեկօթիկ և երթեկի, պատրաստուելու պետական միջնակարգ բոլոր դպրոցները մտնելու համար:

Անհրաժեշտ տեղեկութիւններ և ծրագիրը կարելի է ստանալ ամեն օր առաւօտեան 8 ժամից մինչև 1 ժամը, իսկ երեկոյեան 5—8 ժ. Հասցէն՝ Тифлисть, въ Сололакахъ, Садовая улица, д. Шадинова № 38, (627) противъ Гановской. 5--1

НАСТОЯЩЕЕ БЕНЗОЕВОЕ МЫЛО
Д-РА ЛЕНГИЛЯ
ВЪ ВѢНѢ
А-Я БЫЛЫНЫ, СМЯЧ-ЧЕНА
КОЖИ, ЛИЦА
ПРОИЗВЕДЕНОЕ СОВЕТСКИМЪ БУДЖЕ, РЕКОМЕНДУЕТСЯ КАКЪ
Хорошее Трудящееся Мыло
НАСТОЯЩЕЕ ТОЛЬКО ЗА ПОДПИСАНО
ВАСИЛИЯ АУРМАНЪ на С. ПЕТЕРБУРГЪ. ЕДИНСТВЕННАГО АГЕНТА
ДЛЯ РОССИИ. 7--4.

ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

Թիֆլիսի Նաղորնայա փողոց, № 9

Յանկայոյց ունենալ իրենց առևտրական գործերի համար անցեալ լուսնի ամսում ուսման ընթացքն աւարտած աշակերտներ և աշակերտահաններ, թող բարեհաճեն գիմել կուրսերի հիմնդիր, Ս. Մանուէլեանցին: Աւարտողները ստացել են մասնագիտական առևտրական կրթութիւն, Կովկասի ուսումնարանական շրջանի հոգաբարձուի հաստատուած ծրագրի համեմատ, և ունին օրինաւոր արհեստներ:

Ընդունելութիւնները սկսուելու են սեպտեմբերի—1-ից: Կուրսերի ծրագիրը և կանոնները կարելի է ստանալ չէլադէ եղը. Ծովեանովների բանկային գրասենեակում և կուրսեր հիմնդիր բնակարանում: Օտարաքաղաքացիք գիմում են՝ Тифлисть, учредителю Коммерческихъ Курсовъ. С. П. Мануельяну. (600) 1--7

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ ԵՒ ՈՒՂԱՐԿՈՒԹԻՅԱՒ ԲԱՃԱՆՈՐԴՆԵՐԻՆ

- ՀԱՆԿԻՒԹ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ
- Ժողովածուի հիմնդիրը զիրքը հետեւալ բովանդակութեամբ.
- I. Հայրիկը Կառնոկիտ, Ա. Ծառուբեան
 - II. Զատիկան յիշողութիւններից, Պերճ Պաշեանց
 - III. Թողուել արտասուքը, աւանդութիւն, Մամիկ-Սիրիբեակից
 - IV. Մի փառք, բանաս. Ա. Ծառուբեանի
 - V. Արևմուտքը բորբոքուց, բանաս. Լեւոնտիկից
 - VI. Վէժ, բանաս. Լեւոնտիկից
 - VII. Իմ կինը և իմ սուրբ, բանաս. Պետեֆից
 - VIII. Ներգալ, պատկեր, թարգ. Տիկ. Մարգարիտ
 - IX. Վարդանայ օրը.—Յրդիր, Հոգեակ.—Քուն նորի, բանաստ. Յ. Յովաննիսեանից
 - X. Վնցիրդը և եօններդը դարերի ծայց մտաւոր կեանքը, Նր. Շահապի
 - XI. Հրեական միջոյններ, բանաս. Բալբերից, Ա. Ծառուբեան
 - XII. Բայրընը Միքիկարանների մօտ, Բայրի Վեռնիկովից
 - XIII. Բայրի միջոյն.—Նալուած ալը, բանաս. Ա. Ծառուբեանի
 - XIV. Շոքմուտի վրայ, զույց թարգ. Տ. Մարգարիտ
 - XV. Սրբաբան ուղի.—Աւետեց երկիրը.—Հայրու Կ.—Հասարակաց խումբը և աշուրը.—Ժողովրդին.—ուխտուրներ, բան. Յ. Կոստանեանց
 - XVI. Մի երես Հայոց մտայն պատմութիւնից, Նր. Շահապի
 - XVII. Մի քանի խօսք Թէոդոսիայի (Կաֆայի) նախկին հմուտների մասին, Ս. Թանդեան
 - XVIII. Հրաքիլ զրամա հինգ գործողութեամբ, գործ Ս. Ասոյի, Յ. Չանուսեանց
 - XIX. Լուսարարի նամակ Կ. Պոլսից, Յ. Պարոնեան
 - XX. Ի Չափեան նայր Միքայիլ
 - XXI. Վանքի մուրացկանութիւն, Գ. քահ. Մկր.
 - XXII. Գամառ-Քաթիկայի ծաղիկը շիրի տաղ, Ա. Ծառուբեան
 - XXIII. Լեւոնտիկի և արեւմտեան-արաբային Ռուսիայի նայրը, Ի. Ա. Լեւնիսեանից, Ս. Յովաննիսեան
 - XXIV. Անգլիկոս տպեւտութիւն Թ. Բարեւոյաբեան
 - XXV. Հրատարակչի կողմից
 - XXVI. Յայտարարութիւններ
- Հիմնդիրը և վնցիրդը զրքերի բաժանորդագրին է Ռուսաստանի համար 3 ր., իսկ արտասահմանի համար 8 ֆր. ճանապարհածախով:
- Ապագիկ կամ վերադիր վճարով ոչ օրի չէ ուղարկուած. Գրախառնները ունին 10% դիմում կանխիկ վճարելու պայմանով. ճանապարհածախսը մեղմելից է:
- Այն աղքատ ուսումնարաններն ու հիմնարկութիւնները, որոնք կրկաման ձրի ստանալ թող բարեհաճեն յայտնել իրենց ձիւտ հասցէն:
- Հրատարակչին պէտք է դիմել հետեւալ հասցեով. Москва, Мясницкая, д. Ермаковыхъ.
- Հրատարակիչ՝ ՄԿՐՏԻՁ ԲԱՐԻՈՒԹԻՅԵԱՆ. 3--1